

Ah Güzel İstanbul

Yönetmen: Ömer Kavur

Senaryo: Ömer Kavur, Füzruzan

Oyuncular: Kadir İnanır (Kamil), Müjde Ar (Cevahir)

1981 / Türkiye / Türkçe / 96'

Türkiye sinema tarihi ile amatör olarak ilgilenenlerin aklına *Ah Güzel İstanbul* dendiğinde akla gelen ilk film yüksek ihtimal, Atıf Yılmaz'ın 1966 tarihli filmidir. Sadri Alışık'ın performansı ile evrenselliği yakalamış bu film bir yana, amatörlükten biraz ileri gittiğimizde 1981 yapımı ikinci bir *Ah Güzel İstanbul* ile karşılaşırız. Atıf Yılmaz'ın filmiyle bir ilgisi olmayan ve Ömer Kavur'un üçüncü uzun metraj çalışması olan bu ikinci *Ah Güzel İstanbul*, her ne kadar yıllarca arka planda kalmış olsa da, değindiği konular ve Yeşilçam'da sarstığı tabulardan dolayı sinema tarihimizin önemli filmlerinden olma özelliğini koruyan, sinefiller için önemi olması gereken bir yapım.

Füzruzan'ın 1971 tarihli öyküsünden uyarılama *Ah Güzel İstanbul*, kamyoncu Kamil ve hayat kadını Cevahir'in buruk aşklarını anlatmakta. Kamil şehirlerarası mal taşıyarak hayatını kazanan genç bir uzun yol şoförüdür. Arkadaşları ile gittiği genelevde birlikte olduğu Cevahir'e aşık olan Kamil, onu içinde bulunduğu hayattan çıkarmaya karar verir. Birlikte çıktıkları evde yaşamaya başlayan çift evlilik hayalleri kurmaktadır, ancak hayat pahalılığı önelerinde büyük bir engeldir. Kamil'in hayallerini gerçekleştirmek için elindeki tek seçenek ise arkadaşlarının uzun süredir ısrar ettiği kaçakçılık işine girmesidir.

Ah Güzel İstanbul, dönemin sosyolojisini başarıyla okuyan bir yapım. Uzun yol şoförlüğünü bir arkaplan yapmanın ötesinde hikayenin temelinde oturtan film, şoförlerin olası tüm çatışmalarını (geçim derdi, uzun yolun verdiği yalnızlık, bir hayat kadınıyla birlikte yaşamının getireceği toplum baskısına karşı duyulan gerilim) abartıdan uzak bir dille Kamil'in hayatına sokmayı başarıyor. Film, hikayeyi içinden çıkardığı toplumu betimlerkenki başarısının yanında, Müjde Ar'ın oynadığı Cevahir'e bir "fahişe tiplemesi"nden ötesini veriyor. Cevahir, filmde beklentileri ve üzüntüleri olan, gerçek bir karakter olarak var oluyor ki bu da (her ne kadar bu konudaki başarısı biraz tartışmalı da olsa) dönem koşullarına bakıldığında çarpıcı ve radikal bir hamle.

Ah Güzel İstanbul'u Ömer Kavur filmografisini öğrenmek kaygısıyla seyretmek isteyenler çok verim alamayacaklardır. Kavur'un bu filmde her ne kadar Müjde Ar'ın karakteri ile yapmaya çalıştığı bazı yeşilçamdıışı hamleleri olsa da, pek çok sahnede dönemin sinema sektörünün zorluklarının yönetimde yarattığı kısıtlamaları hissetmek olası. Bu yüzden *Ah Güzel İstanbul*, özellikle 80'ler başında düşük gelir grubunu ve kadının konumunu araştırmak isteyen izleyicilere hitap etmekte. Buna rağmen, iflah olmaz Yeşilçam tutkunları için film, hem Müjde Ar'ın ilk rollerinden birini hem de Kadir İnanır'ın *Selvi Boylum Al Yazmalım*'dan (1971) sonraki bir diğer kamyoncu rolünü nasıl başarıyla oynadığını görmek için büyük bir fırsat oluşturuyor. *Ah Güzel İstanbul*, oyunculuğu ve sosyolojik incelemelere yol veren öyküsü ile seyrinin keyifli ve öğretici olan bir film.

Yiğit Kocagöz